

Türkiye Bankacılık Sistemi¹

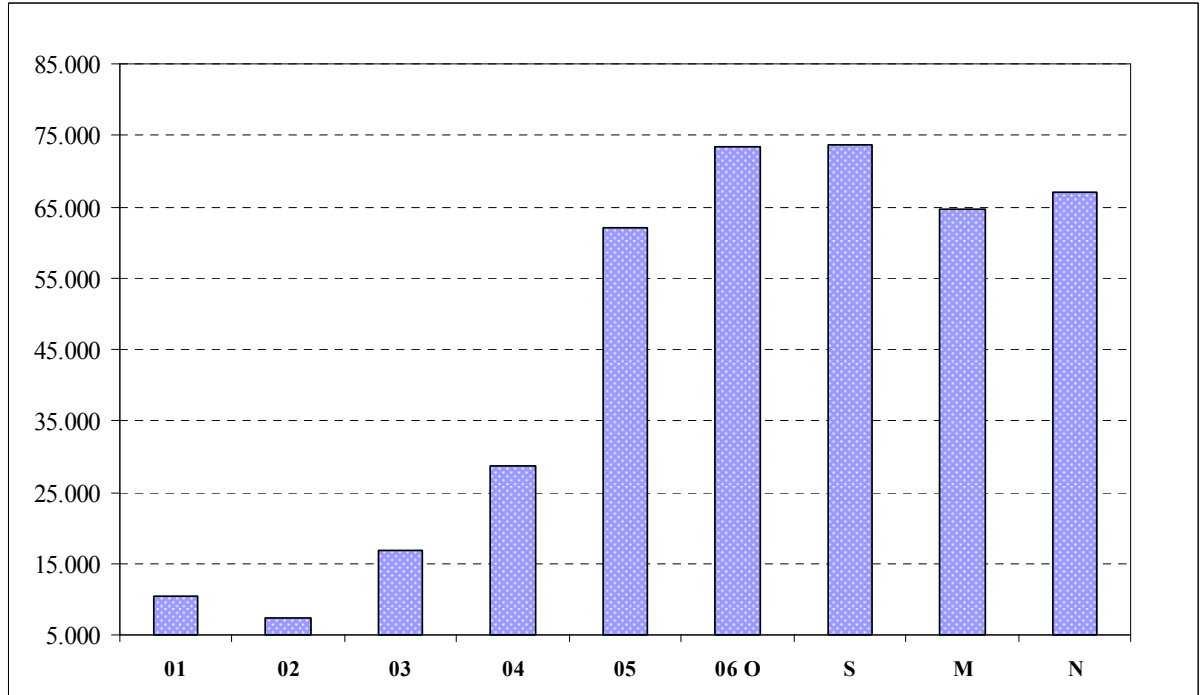
“Mart 2006”

1. Genel Değerlendirme

Ekonomik performansın olumlu yönde seyretmesine bağlı olarak bankacılık sisteminde büyüme 2006 yılının ilk çeyreğinde de devam etmiştir. Özellikle YTL mevduat ve kredilerde hızlı büyüme sürmüştür. Menkul değerler portföyündeki artış hızı yavaşlamıştır. Uluslararası piyasalardan sağlanan kaynaklardaki artış hızlanmıştır.

Hisseleri borsada işlem gören bankaların dolar cinsinden piyasa değeri ilk iki ayda artmaya devam etmiş, Mart ayında ise düşmüştür; bununla birlikte yıl sonu değerinin üzerinde kalmıştır. Finansal kurumların toplam piyasa değeri de 2005 yıl sonundaki 62 milyar dolardan, Nisan 2006 itibariyle 67 milyar dolara yükselmiştir.

Finansal Kurumların Piyasa Değeri (Milyon Dolar)

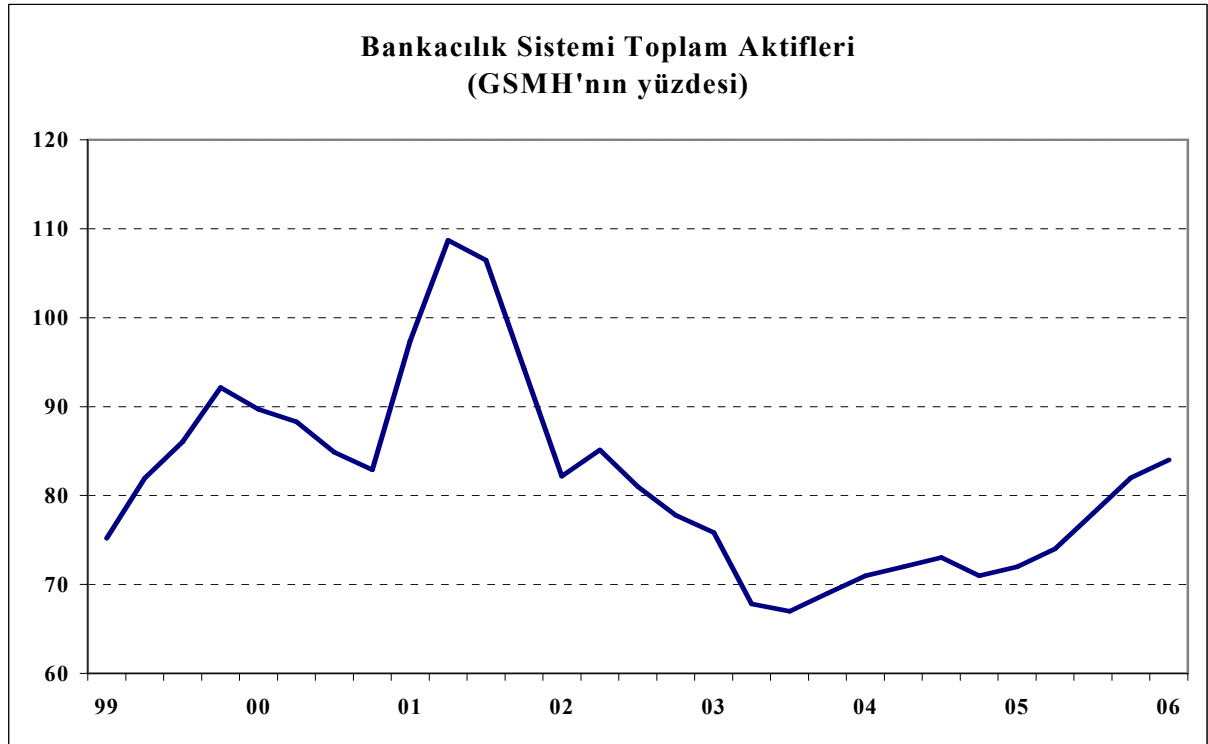

Bir bankamızın 2005 yılının üçüncü çeyreğinde bilançosunda yaptığı düzenlemeler, özellikle krediler, özkaynaklar ve nazım hesaplardaki taahhütler kalemlerini önemli ölçüde etkilemiştir.²

Mevduat toplayan bankalar ile kalkınma ve yatırım bankalarının toplam aktifleri Mart 2006 itibariyle 412 milyar YTL (307 milyar dolar) olmuştur. Toplam aktifler bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 31 oranında büyümüştür. Toplam aktiflerin gayri safi milli hasılaya oranının Mart 2006 itibariyle yüzde 84 düzeyinde olduğu tahmin edilmektedir.

¹ Mevduat bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarını kapsamaktadır.

² Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. bilançosunda yapılan düzenlemeler hakkında ayrıntılı bilgiye kamuya açıklanan 30 Eylül 2005 tarihli bilanço ve buna ait dipnotlarından ulaşılabilir. (www.ykb.com.tr)

Toplam aktifler mevduat bankalarında yüzde 32, kalkınma ve yatırım bankalarında ise yüzde 20 oranında artmıştır. Kamu bankalarının toplam aktifler, krediler ve mevduat içindeki payı, bir önceki yılın aynı dönemine göre azalırken, özel bankaların toplam aktifler ve mevduattaki payı artmış; krediler içindeki payı değişmemiştir. Yabancı bankaların sektör payları artmaya devam etmiştir.

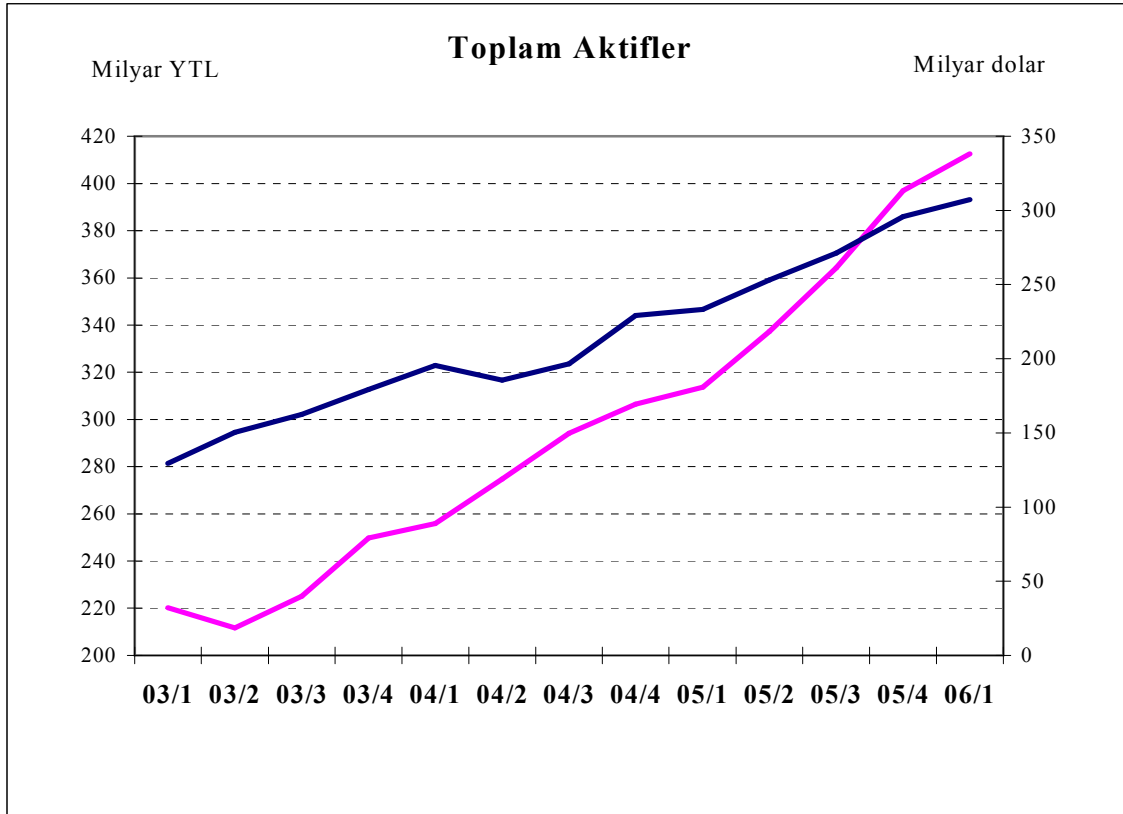
Aktif büyüklüğüne göre ilk beş bankanın 2005 yılsonuna göre, aktif payı düşmüş, kredi ve mevduat payları değişmemiştir.

Mart 2005 dönemine göre, YTL aktiflerin toplam aktifler içindeki payı 4 puan artarak yüzde 69'a, YTL kaynakların toplam pasifler içindeki payı 2 puan artarak yüzde 64'e yükselmiştir.

Aktif kalemler içinde dikkati çeken önemli bir gelişme, menkul değerler cüzdanının payının, özellikle alım-satım amaçlı ve vadeye kadar elde tutulacak menkul değerlerdeki azalmaya bağlı olarak gerilemesi olmuştur. Kredilerin payındaki artış eğilimi sürmüştür. Kredilerin toplam aktiflere oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 5 puan, yıl sonuna göre ise 2 puan artarak yüzde 41 olmuştur. Öte yandan, duran aktiflerin payı azalmıştır. Likit aktiflerde T.C. Merkez Bankası ve bankalar alt kalemleri hızlı bir artış göstermiş, böylece likit aktiflerin payı 2 puan artışla yüzde 14'e yükselmiştir.

BDDK verilerine göre, Mart 2006 itibariyle, bankaların, bilanço içi toplam döviz açık pozisyonu bir yıl önceye göre 3,2 milyar dolar artışla 5 milyar dolara yükselmiş, net yabancı para pozisyonu ise 651 milyon dolar olmuştur. YP kalemlerin hem aktifler hem de pasifler içindeki payının düşüş eğilimi devam etmiştir. Pasifte yurtdışından kullanılan krediler artmıştır.

Toplam aktiflerin yüzde 70'i, kaynakların ise yüzde 72'si 1 yıldan daha kısa vadeli.

Özkaynaklar bir yıl öncesine göre yüzde 18 oranında büyüyerek 55,7 milyar YTL'ye (41,5 milyar dolar) ulaşmıştır. Yapı Kredi Bankası AŞ bilançosunda yapılan düzenleme özkaynaklardaki artışı önemli ölçüde sınırlamıştır. Serbest özkaynaklardaki iyileşme sürmüştür.

Faiz gelirlerine göre faiz giderlerinin daha hızlı artması nedeniyle net faiz marjı aynı kalmıştır. Buna karşılık net ücret ve komisyon gelirleri ile diğer faaliyet gelirlerindeki artış net dönem karını olumlu etkilemiştir. Karlılık rasyoları bir önceki yılın aynı dönemine göre önemli ölçüde düşmüş, 2005 yılı sonuna göre ise yavaş da olsa artmıştır.

Bilanço dışı yükümlülükler, garanti ve kefaletlerle, para ve faiz swap işlemleri alt kalemlerindeki genişlemeye bağlı olarak artarken; taahhütler kalemi Yapı Kredi Bankası AŞ bilançosunda gerçekleştirilen düzenlemeden dolayı gerilemiştir.

Mart 2006 itibariyle faaliyet gösteren banka sayısı 47 olmuştur. Şube sayısı ilk üç ayda 61 adet artarak 6.308'e yükselmiştir.

2. Bilanço ve Bilanço Dışındaki Gelişmeler

2.1. Büyüme

Mevduat bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının toplam aktifleri Mart 2006 tarihinde bir önceki yılın aynı dönemine göre YTL bazında yüzde 31 artarak 412 milyar YTL, dolar bazında ise bir önceki yıla göre yüzde 32 artarak 307 milyar dolar olmuştur. Aralık 2005 itibariyle yüzde 82 olan toplam aktiflerin gayri safi milli hasılaya oranının Mart 2006 itibariyle yüzde 84 düzeyinde olduğu tahmin edilmektedir.

Başlıca Bilanço Kalemlerinde Değişme (Milyon YTL)

	Varlıklar	
	Aralık 2005-Mart 2006	Mart 2005-Mart 2006
Likit aktifler	-4.656	21.734
Menkul değerler cüzdanı	5.331	19.151
Krediler	14.669	56.252
Diğer aktifler	161	1.602
Toplam	15.505	98.739
-TP	15.165	78.911
-YP	340	19.828

	Kaynaklar	
	Aralık 2005-Mart 2006	Mart 2005-Mart 2006
Mevduat	11.128	66.083
Mevduat dışı kayn.	-626	18.004
Özkaynaklar	1.937	8.348
Diğer pasifler	3.067	6.304
Toplam	15.505	98.739
-TP	10.701	71.731
-YP	4.804	27.008

Toplam bilanço 2006 yılının ilk çeyreğinde 15,5 milyar YTL artış kaydetmiştir. Bu artışın yüzde 72'si (11,1 milyar YTL) mevduattan; yüzde 20'si (3,1 milyar YTL) karşılıklardaki artışa bağlı olarak diğer pasiflerden, kalanı ise özkaynaklardan gelmiştir. Mevduat dışı kaynaklar, repoların gerilemesine bağlı olarak azalmıştır. Sağlanan kaynakların yüzde 95'i (14,7 milyar YTL) kredilere ayrılmıştır. Likit aktiflerde, TC Merkez Bankası ve yabancı bankalardan alacaklar kalemlerindeki gerileme sonucu ortaya çıkan 4,7 milyar YTL azalışın da katkısıyla, menkul değerler cüzdanı 5,3 milyar YTL artış kaydetmiştir.

Türkiye Bankacılık Sistemi, Mart 2006

	Milyon YTL	Milyon Dolar	Yıllık yüzde değişme	
			YTL	Dolar
Mevduat bankaları	399.066	297.433	32	32
Kamu bankaları	130.297	97.114	22	23
Özel bankalar	243.674	181.616	33	34
Fondaki bankalar	1.888	1.407	-5	-5
Yabancı bankalar	23.207	17.297	111	112
Kalkınma ve yatırım bankaları	13.410	9.994	20	20
Toplam	412.475	307.427	31	32

Bankacılık sektörünün toplam bilançosu, Mart 2006- Mart 2005 döneminde 98,7 milyar YTL artış kaydetmiştir. Bu artışın yüzde 67'si (66,1 milyar YTL) mevduattan; yüzde 18'i (18 milyar YTL) mevduat dışı kaynaklardan, yüzde 8,5'i (8,3 milyar YTL) özkaynaklardan, kalanı diğer pasiflerden gelmiştir. Sağlanan kaynakların yüzde 57'si (56,3 milyar YTL) kredilere, yüzde 22'si (21,7 milyar YTL) likit aktiflere, yüzde 19'u (19,2 milyar YTL) menkul değerler cüzdanına ayrılmıştır.

Aktif toplamı, 12 aylık dönemde, mevduat bankaları grubuna dahil olan; kamu bankalarında yüzde 22, özel bankalarda yüzde 33, yabancı bankalarda yüzde 111 oranında artmış; Tasarruf Mevduat Sigorta Fonu'nda (Fon) bulunan bankada yüzde 5 oranında azalmıştır. Kalkınma ve yatırım bankaları grubunun aktif toplamı ise yüzde 20 oranında artmıştır. Yurtdışı bankaların bankacılık sektörüne yatırımları nedeniyle yaşanan değişimler grupların büyümesini ve yapısını etkilemektedir.

2.2. Sektör Payları

Mart 2006 itibarıyla, bir önceki yılın aynı dönemine göre sektör toplam aktifleri içinde, mevduat bankalarının payı 1 puan artarak yüzde 97'ye yükselirken, kalkınma ve yatırım bankalarının payı yüzde 3 düzeyine gerilemiştir. Mevduat bankaları grubunda yer alan özel bankaların payı 1 puan artarak yüzde 59'a, yabancı bankaların payı 2 puan artarak yüzde 6'ya yükselmiş, kamu bankalarının payı ise 2 puan azalarak yüzde 32'ye gerilemiştir.

Toplam mevduatın dağılımında, yabancı bankaların ve özel bankaların payları 2 ve 1 puan artarak sırasıyla yüzde 5 ve yüzde 57'ye yükselmiştir. Kamu bankalarının payı 3 puan azalarak yüzde 38'e gerilemiştir.

Toplam krediler içinde, mevduat bankaları grubunun payı 1 puan artarak yüzde 95'e yükselmiştir. Mevduat bankaları grubunda; yabancı bankaların payı 2 puan artışla yüzde 7'ye yükselmiştir. Özel bankaların yüzde 68 olan payı değişmezken, kamu bankaların payı 1 puan azalarak yüzde 20'ye gerilemiştir.

Grupların Sektör Payları (Yüzde)

	Toplam aktifler		Toplam mevduat		Toplam krediler	
	Mart 2005	Mart 2006	Mart 2005	Mart 2006	Mart 2005	Mart 2006
Mevduat bankaları	96	97	100	100	94	95
Kamu bankaları	34	32	41	38	21	20
Özel bankalar	58	59	56	57	68	68
Fondaki bankalar	1	0	0	0	0	0
Yabancı bankalar	4	6	3	5	5	7
Kalkınma ve yatırım bankaları	4	3	-	-	6	5
Toplam	100	100	100	100	100	100

2.3. Yoğunlaşma

Sektördeki ilk beş bankanın sektör aktif payı yüzde 62, mevduat payı yüzde 66, kredi payı ise yüzde 56 olmuştur. İlk on bankanın ise sektör aktif payı yüzde 85, mevduat payı yüzde 89, kredi payı yüzde 80 olmuştur.

Bankacılık Sisteminde Yoğunlaşma (Yüzde)

	Mart 2005	Aralık 2005	Mart 2006
İlk beş banka*			
T. aktif	60	63	62
T. mevduat	65	66	66
T. krediler	49	56	56
İlk on banka*			
T. aktif	84	85	85
T. mevduat	89	89	89
T. krediler	77	80	80

* Toplam aktiflere göre

Mart 2006 itibariyle, ilk beş banka içinde 2 kamu bankası ve 3 özel banka bulunmaktadır. Her iki dönem itibariyle de ilk on banka arasında 3 kamu bankası ve 7 özel banka bulunmaktadır.

Banka Büyüklükleri

Milyar dolar →	+0-1		1-2		2-5		5-10		10-20		20-40		40+
	99	06/3	99	06/3	99	06/3	99	06/3	99	06/3	99	06/3	06/3
Sayı													
Mevd. b.	37	14	10	5	7	5	6	4	4	3	1	4	2
Kamu					1		1		1	0	1	2	1
Özel	15	4	6	3	5	2	5	2	3	3		2	1
Yabancı	17	10	1	1	1			2					
Fon	5		3	1	1								
Kal. ve yat. bankaları	17	10	1		1	3							
Toplam	54	24	11	5	8	6	6	4	4	3	1	4	2

2.4. Bilanço TP-YP Yapısı

Mart 2005'e göre, TP aktifler yüzde 39, yabancı para (YP) aktiflerin YTL karşılığı ise yüzde 18 oranında büyümüştür. Buna karşın TP pasifler yüzde 37, YP pasiflerin YTL karşılığı yüzde 23 oranında artmıştır. Bilanço içinde YP aktiflerin payı 4 puan azalarak yüzde 31'e, YP pasiflerin payı ise 2 puan azalarak yüzde 36'ya gerilemiştir.

Bankacılık sektörünün bilanço içi YP aktif ile YP pasif farkı, Mart 2005 dönemindeki 8,4 milyar dolar düzeyinden Mart 2006 döneminde 13,5 milyar dolara yükselmiştir.

Diğer taraftan, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından dövize endeksli varlık ve yükümlülükler de dahil edilerek yapılan hesaplamalara göre Mart 2006 itibariyle sektörün bilanço içi yabancı para pozisyonu -5.028 milyon dolar olmuştur.

Bilanço İçinde Yabancı Para Payı ve “YP Aktifler-YP Pasifler”^(*)

	YP aktifler Yüzde pay		YP pasifler Yüzde pay		“YP aktifler-YP pasifler” Milyar dolar	
	Mart 2005	Mart 2006	Mart 2005	Mart 2006	Mart 2005	Mart 2006
Mevduat bankaları	34	31	38	36	-8,6	-13,0
Kamu bankaları	22	21	24	22	-1,8	-1,7
Özel bankalar	42	37	46	42	-6,4	-8,7
Fondaki bankalar	7	4	12	8	-0,1	-0,1
Yabancı bankalar	36	28	40	43	-0,3	-2,4
Kalkınma ve yatırım bankaları	40	31	37	36	0,2	-0,5
Toplam	35	31	38	36	-8,4	-13,5

^(*)Türkiye Bankacılık Sistemi Üç Aylık Grup Bilgileri raporunda yer alan “Yabancı Para Aktifler-Yabancı Para Pasifler” tanımı sadece bilanço içi döviz varlıkları ve döviz yükümlülüklerini içermektedir. Bu nedenle, bu tanım “Net Genel Pozisyon/Sermaye Tabanı Standart Rasyosu”nda yer alan “Net Genel Pozisyon” tanımından farklıdır. Üç Aylık Grup Bilgileri raporunda yer alan tanım döviz endeksli krediler ile bilanço dışı döviz varlık ve yükümlülüklerini içermemektedir. Yapılacak değerlendirmelerde bu hususun dikkate alınması gerektiği düşünülmektedir.

Döviz endeksli değerler dahil edildiğinde, toplam YP varlıkların yüzde 31’i euro ve yüzde 67’si dolar cinsindendir. Buna karşılık, toplam YP yükümlülüklerin yüzde 30’u euro, yüzde 68’i dolar cinsindendir.

Sektör Bilanço İçi Yabancı Para Pozisyonu

Milyon dolar	Mart 2005	Mart 2006
Kamu bankaları	139	91
Özel bankalar	-1.979	-3.621
Fondaki bankalar	...	...
Yabancı bankalar	-3	-1.111
Kalkınma ve yatırım bankaları	53	-387
Sektör	-1.790	-5.028

Kaynak: BDDK

BDDK verilerine göre, Aralık 2005 itibariyle 97 milyon dolar olan net yabancı para genel pozisyon açığı, Mart 2006 itibariyle 651 milyon dolara yükselmiştir.

2.5. Aktiflerin Yapısı

Toplam aktifler içinde duran aktiflerin ve menkul değerler cüzdanının payları sırasıyla 2 ve 5 puan azalarak yüzde 5 ve yüzde 36’ya gerilemiştir. Menkul değerler cüzdanının payındaki gerilemede, alım-satım amaçlı ve vadeye kadar elde tutulacak menkul değerler kalemlerinin paylarındaki azalma etkili olmuştur. Likit aktiflerin toplam aktifler içindeki payı 2 puan artarak yüzde 14 düzeyine yükselirken, diğer aktiflerin payı 1 puan azalışla yüzde 4’e gerilemiştir.

Aktiflerin Gelişimi ve Yapısı, Mart 2006

	Milyon YTL	Milyon Dolar	Yıllık yüzde değişme YTL	Dolar	Yüzde pay Mart 2005	Mart 2006
Likit aktifler	58.549	43.638	59	60	12	14
Menkul değerler cüzdanı	148.348	110.567	15	15	41	36
- Alım-satım amaçlı m.d.	18.063	13.463	2	3	6	4
- Satılmaya hazır m.d.	83.165	61.985	39	39	19	20
- Vade. kadar elde. tut. m.d.	47.119	35.119	-9	-8	16	11
Krediler	167.728	125.012	50	51	36	41
-Takip. krediler	7.693	5.734	15	16	2	2
-Özel karşılıklar (-)	6.894	5.138	16	16	2	2
Duran aktifler	20.650	15.391	-4	-4	7	5
- İştirakler	1.261	940	-65	-64	1	0
- Bağlı ortaklıklar	10.089	7.520	35	35	2	2
- Maddi duran var.	8.946	6.667	-12	-12	3	2
- Maddi olmayan duran var.	355	264	0	1	0	0
Diğer aktifler	16.148	12.036	10	10	5	4
Toplam aktifler	412.475	307.427	31	32	100	100

Kredilerin payı yüzde 36'dan yüzde 41'e yükselmiştir. Özellikle YTL kredilerdeki hızlı artış devam etmiştir. YTL kredilerin payı 6 puan artarak yüzde 28'e yükselmiş, YP kredilerin payı ise 1 puan azalarak yüzde 13'e gerilemiştir. Kredi stokundaki artışta başta konut ve otomobil kredileri olmak üzere tüketici kredilerindeki artış etkili olmuştur. Mevduat bankaları kredileri içinde tüketici kredilerinin payı 2005 yılsonunda yüzde 30'dan Mart 2006 itibariyle yüzde 31'e yükselmiştir.

Kredilerin toplam aktiflere oranı kamu bankalarında yüzde 25, özel bankalarda yüzde 47 ve yabancı bankalarda yüzde 52 düzeyindedir. Mevduatın krediye dönüşme oranı, tüm sektör itibariyle, bir önceki yıla göre 7 puan artarak yüzde 63'e yükselmiştir. Mart 2006 itibariyle, bu oran kamu bankalarında yüzde 33, özel bankalarda yüzde 76 ve yabancı bankalarda yüzde 94 olmuştur.

Takipteki Krediler* ve Özel Karşılık Oranı (Yüzde)

	Takipteki krediler/ Toplam krediler		Özel karşılıklar/ Takipteki krediler	
	Mart 2005	Mart 2006	Mart 2005	Mart 2006
Mevduat bankaları	6,2	4,7	89,2	89,5
Kamu bankaları	10,3	7,4	96,5	96,9
Özel bankalar	5,1	4,0	85,3	86,3
Fondaki bankalar	498,2	554,2	88,0	87,1
Yabancı bankalar	3,1	3,8	75,4	82,5
Kalkınma ve yatırım bankaları	2,4	1,9	89,9	94,3
Toplam	6,0	4,6	89,2	89,6

* Karşılık öncesi

Karşılık öncesi takipteki kredilerin bilanço içindeki payı yüzde 2 düzeyinde kalmıştır. Takipteki kredilerdeki gerileme duraklamıştır. Kredilerdeki hızlı artışa bağlı olarak karşılık öncesi takipteki kredilerin toplam kredilere oranı yüzde 6'dan yüzde 4,6'ya gerilemiştir. Özel

karşılıklar düşüldükten sonra takipteki kredilerin toplam krediler içindeki payı ise yüzde 0,6 olmuştur. Takipteki kredilerin yüzde 90'ı için özel karşılık ayrılmıştır.

2.6. Pasiflerin Yapısı

Mart 2005'e göre itibariyle toplam mevduat yüzde 33 oranında, YTL mevduat ise yüzde 49 oranında artmıştır. YP mevduatın YTL karşılığı değerinde ise artış yüzde 12 düzeyinde kalmıştır. Bu gelişmeye bağlı olarak toplam pasifler içinde YTL mevduatın payı 4 puan artarak yüzde 41'e yükselmiş, YP mevduatın payı ise 4 puan azalarak yüzde 23'e gerilemiştir. Dolar cinsinden YP mevduattaki artış yüzde 10 düzeyinde kalmıştır. Toplam mevduatın payı 1 puan artarak yüzde 64'e yükselmiştir. Mart 2006 itibariyle YP mevduat 94,2 milyar YTL (70,2 milyar dolar), YTL mevduat ise 170,5 milyar YTL (127,1 milyar dolar) düzeyindedir.

Pasiflerin Gelişimi ve Yapısı, Mart 2006

	Milyon YTL	Milyon Dolar	Yıllık Yüzde değişme		Yüzde pay	
			YTL	Dolar	Mart 2005	Mart 2006
Mevduat	264.707	197.292	33	34	63	64
YTL	170.495	127.074	49	49	37	41
YP	94.211	70.218	12	13	27	23
Mevduat dışı kaynaklar	66.293	49.410	37	38	15	16
Özkaynaklar	55.673	41.494	18	18	15	13
Ödenmiş sermaye	21.345	15.909	43	43	5	5
Sermaye yedekleri	18.948	14.122	2	2	6	5
Kar yedekleri	26.897	20.047	-1	0	9	7
Kar/zarar	-11.517	-8.584	-14	-13	-4	-3
Geçmiş yıllar K/Z	-14.205	-10.588	-8	-8	-5	-3
Dönem K/Z	2.689	2.004	23	24	1	1
Diğer pasifler	25.764	19.202	32	33	6	6
Toplam	412.475	307.427	31	32	100	100

YTL mevduatlar içinde en yüksek paya sahip olan tasarruf mevduatlarının toplam mevduat içindeki payı 3 puan artarak yüzde 36, ticari kuruluşlar ve bankalar mevduatlarının payları ise sırasıyla 2 ve 1 puan artarak yüzde 14 ve yüzde 4 düzeyine yükselmiştir. Resmi kuruluşlar ve diğer kuruluşlar mevduatlarının payı değişmezken; döviz tevdiat hesaplarının payı 7 puan azalarak yüzde 34 düzeyine gerilemiştir.

Mevduatın Türlerine Göre Dağılımı, Mart 2006

	Milyon YTL	Milyon Dolar	Yıllık yüzde değişim		Yüzde pay	
			YTL	Dolar	Mart 2005	Mart 2006
Tasarruf mevduatı	96.436	71.876	47	48	33	36
Resmi kuruluşlar	10.249	7.639	42	42	4	4
Ticari kuruluşlar	37.975	28.304	63	64	12	14
Bankalar mevduatı	9.863	7.351	62	63	3	4
Diğer kuruluşlar	21.027	15.672	34	35	8	8
DTH	88.911	66.268	10	10	41	34
Kıymetli madenler depo	245	182	48	49	0	0
Toplam	264.707	197.292	33	34	100	100

Mevduat vade dağılımı önemli bir değişiklik göstermemiştir. YTL, YP ve toplam mevduatın ortalama vadesi, yaklaşık olarak 3 ay düzeyinde gerçekleşmiştir. Toplam kaynakların yüzde 16'sını oluşturan mevduat dışı kaynaklar Mart 2006 itibariyle bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 37 oranında artmıştır. Mevduat dışı kaynaklardaki artış, yurtdışından sağlanan kredilerdeki artıştan kaynaklanmıştır.

Sektör özkaynakları yüzde 18 oranında artarak 55,7 milyar YTL (41,5 milyar dolar) olmuştur. Mevduat bankaları grubuna dahil tüm banka gruplarının özkaynaklarında artış kaydedilmiştir. Özel bankalardaki artışın sınırlı kalmasının nedeni Yapı Kredi Bankası AŞ bilançosunda yapılan düzenleme ve Türk Dış Ticaret Bankası A.Ş.'nin özel bankalar grubundan yabancı bankalar grubuna geçmesi olmuştur. Yabancı bankalar grubunda görülen yüksek artışın nedeni de bu değişikliktir. Kalkınma ve yatırım bankalarının özkaynakları da yüzde 21 oranında artarak 6,4 milyar YTL'ye (4,7 milyar dolar) yükselmiştir. Özkaynakların toplam aktiflere oranı yüzde 13 düzeyinde aynı kalmıştır.

Özkaynaklar, Mart 2006

	Milyon YTL	Milyon Dolar	Yıllık Yüzde değişme	
			YTL	Dolar
Mevduat bankaları	49.318	36.758	17	18
Kamu bankaları	13.548	10.097	25	25
Özel bankalar	30.792	22.950	10	11
Fondaki bankalar	1.561	1.163	15	16
Yabancı bankalar	3.417	2.547	75	76
Kalkınma ve yatırım bankaları	6.355	4.736	21	22
Toplam	55.673	41.494	18	18

Serbest özkaynaklar rasyosunda (özkaynaklar-duran aktifler-karşılık sonrası takipteki alacaklar/toplam aktifler) artış devam etmiş, Mart 2005 itibariyle yüzde 8 olan değeri Mart 2006 itibariyle yüzde 8,3'e yükselmiştir.

Mart 2006 itibariyle sektörün net dönem karı 2.689 milyon YTL (2.004 milyon dolar) olmuştur.

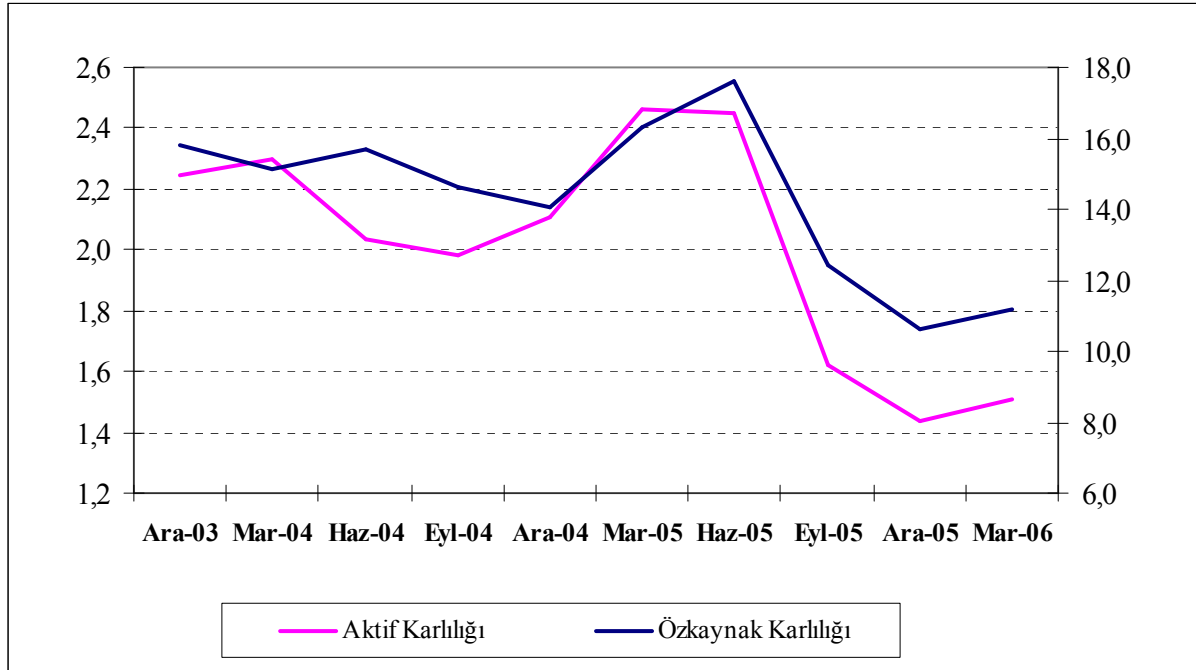
Net Dönem Kar-Zararı, Mart 2006

	Net dönem kar-zararı (Milyon YTL)		Yıllık yüzde değişim	
	Mart 2005	Mart 2006	YTL	Dolar
Mevduat bankaları	2.051	2.429	18	18
Kamu bankaları	725	742	2	2
Özel bankalar	1.116	1.556	39	40
Fondaki bankalar	83	29	-65	-64
Yabancı bankalar	127	92	-28	-27
Kalkınma ve yatırım bankaları	133	260	95	96
Sektör toplamı	2.184	2.689	23	23
Özkaynak karlılığı*	16,3	11,2	...	...
Aktif karlılığı*	2,5	1,5	...	...

* Yıllık bazda, yüzde, sektörel

Yıllık bazda hesaplanmış olan aktif karlılığı ve özkaynak karlılığının gelişimine bakıldığında, Mart 2005 döneminden sonra karlılık oranlarının hızla gerilediği görülmektedir. Eylül 2005 döneminde Yapı ve Kredi Bankası A.Ş bilançosunda yapılan düzenleme, karlılık rasyolarındaki gerileme eğilimini dönemsel olarak daha da hızlandırmıştır. Mart 2005 itibariyle yüzde 2,5 olarak gerçekleşen yıllık bazda aktif karlılığı, Mart 2006 itibariyle 1,5'e, özkaynak karlılığı ise yüzde 16,3'ten yüzde 11,2'ye gerilemiştir.

Özkaynak ve Aktif Karlılığı (Yıllık bazda, yüzde)

Kalan vadelerine göre, bankacılık sisteminin toplam varlıklarının yüzde 45'inin vadesi 3 ayın; yüzde 70'inin vadesi ise 1 yılın altındadır. Toplam varlıkların yüzde 30'u 1 yıl ve üzeri vadeye sahiptir. Buna karşılık toplam yükümlülüklerin yüzde 62'sinin vadesi 3 ayın, yüzde 72'sinin vadesi ise 1 yılın altındadır. Toplam yükümlülüklerin yüzde 28'i 1 yıl ve üzeri vadeye sahiptir.

2.7. Gelir-Gider Durumu

Mart 2006 itibariyle bankacılık sektörünün faiz gelirleri yüzde 13, faiz giderleri ise yüzde 23 oranında artmış, net faiz marjı ise hemen hemen aynı kalmıştır. Kar hacmindeki artışa en önem destek faiz dışı gelirlerdeki artıştan gelmiştir. Nitekim, net ücret ve komisyon gelirleri yüzde 28 oranında büyümüştür. Bu gelişmeye bağlı olarak faaliyet karı yüzde 16 oranında büyümüştür. Net dönem karı yüzde 23 oranında artarak 2.689 milyon YTL (2.004 milyon dolar) olmuştur.

Gelir-Gider Tablosu, Mart 2006

	Milyon YTL	Milyon dolar	Yıllık yüzde değişme YTL	Dolar
Faiz gelirleri	11.594	8.641	13	13
Faiz giderleri	7.000	5.217	23	23
Net faiz geliri	4.593	3.424	1	1
Net ücret ve komisyon geliri	1.457	1.086	28	28
Temettü Gelirleri	4	3	-17	-17
Net ticari kar/zarar	347	258	-45	-45
Sermaye piyasası işlemleri kar/zarar	486	362	4	4
Kambiyo kar/zarar	-139	-104	-185	-185
Diğer faaliyet gelirleri	1.298	967	111	112
Faaliyet gelirleri toplamı	7.699	5.738	11	11
Diğer faaliyet giderleri(-)	3.177	2.368	17	17
Faaliyet karı	3.452	2.573	16	17
Vergi öncesi kar zarar	3.557	2.651	15	16
Vergi karşılığı(-)	-963	-718	7	8
Net kar zarar	2.689	2.004	23	24

2.8. Nazım Hesaplar

Bilanço dışı yükümlülükler geçen yılın aynı dönemine göre, yüzde 13 oranında artarak 219 milyar YTL'ye, emanet ve rehinli kıymetler ise yüzde 16 oranında artarak 3.768 milyar YTL'ye yükselmiştir. Böylece toplam nazım hesaplar yüzde 15 oranında artarak 3.987 milyar YTL olmuştur.

Bilanço dışı yükümlülüklerdeki artış garanti ve kefaletlerle, para ve faiz swap işlemleri alt kalemlerinden kaynaklanırken, taahhütler kalemi Yapı Kredi Bankası AŞ bilançosunda gerçekleştirilen düzenlemeden dolayı gerilemiştir.

Nazım Hesaplar, Mart 2006

	Milyon YTL	Milyon Dolar	Yıllık yüzde değişme YTL	Dolar
Bilanço dışı yükümlülükler	219.487	163.589	13	13
Garanti ve kefaletler	66.273	49.395	18	19
Taahhütler	73.748	54.966	-28	-28
Türev finansal araçlar	79.466	59.228	51	51
Emanet ve rehinli kıymetler	3.767.983	2.808.365	16	16
Toplam	3.987.470	2.971.954	15	15

2.9. Banka ve Şube Sayısı

Mart 2006 itibariyle bankacılık sektöründe 47 banka faaliyet göstermiştir. Toplam şube sayısı ilk üç aylık dönemde 61 adet artarak 6.308'e yükselmiştir. Kalkınma ve yatırım bankalarının şube sayısı değişmezken; mevduat bankalarının şube sayısı 61 adet artmıştır.

Bankacılık Sisteminde Banka ve Şube Sayısı*

	Aralık 2005		Mart 2006	
	bankalar	şubeler	bankalar	şubeler
Mevduat bankaları	34	6.228	34	6.289
Kamu bankaları	3	2.035	3	2.037
Özel bankalar	17	3.799	17	3.836
Fon bankaları	1	1	1	1
Yabancı bankalar	13	393	13	415
Kalkınma ve yatırım bankaları	13	19	13	19
Toplam	47	6.247	47	6.308

* K.K.T.C ve yabancı ülkelerdeki şubeler dahil.

Bankacılık sektöründe, 2005 yıl sonunda 132.258 olan çalışan sayısı 1.862 kişi artarak, Mart 2006 itibariyle 134.120'ye yükselmiştir. Çalışan sayısı özel bankalar ve yabancı bankalarda artarken, kamu bankaları ve fon bankalarında azalmıştır.

3. ATM ve Kredi Kartı Sayısı

Bankalararası Kart Merkezi'nin verilerine göre, Mart 2006 itibariyle, toplam kredi kartı sayısı 2005 yıl sonuna göre yüzde 1 oranında artarak 30,3 milyona ulaşmıştır. Aynı dönem itibariyle toplam banka kartı sayısı da yüzde 2 artışla 49,1 milyon düzeyinde gerçekleşmiştir.

ATM ve Kredi Kartı Sayısı

	Mart 2006	Aralık 2005	Değişme Adet	Yüzde
Toplam kredi kartı	30.271.236	29.978.243	292.993	1,0
Toplam banka kartı	49.065.354	48.243.369	821.985	1,7
POS sayısı	1.165.590	1.140.957	24.633	2,2
ATM sayısı	15.036	14.823	213	1,4

2006 yılının ilk üç ayında, POS ve ATM sayıları da sırasıyla yüzde 2 ve 1 artarak, 1.165.590 ve 15.036 düzeyine yükselmiştir.